Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улици Чарнецкого.

Редакція ул. Францішканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованŷ.

Рекламаціи неопечатанŷ вôльнŷ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 192. Середа 28 серпня (9 вересня) 1891. Рôкъ I.

Потѣшаюча проява.

То рѣчь певна, що коли чоловѣкъ заложить руки и буде лишь стогнати, та нарѣкати на лиху долю, то єму то нѣчого не поможе, бѣда его не покине ся, а нужда въ єго хатѣ буде ставати лишь чимъ разъ бôльша. Кинь лихомъ объ землю и возьми ся живо до працѣ, то заразъ десь и бѣда щезне, и до хаты добробытъ завитає и чоловѣкъ стане веселѣйшій. А зъ бѣдою въ парѣ йде и сварка та зависть и ненависть. Коли жъ бѣда уступить ся, то щезають зъ нею и всѣлякŷ споры, котрŷ лишь затроюють житє чоловѣкови.

А якъ дѣє ся зъ поодинокими людьми, такъ маєсь рѣчь такожь и зъ цѣлыми народами. Коли якійсь народъ бере ся самъ до працѣ, самъ дбає про себе и не чекає, щобы ажь хтось другій придбавъ для него то, чого єму потреба, тогды стає єму лѣпше, тогды вôнъ пôдносить ся и може бути певный, що не загине, хочь бы на разѣ мусѣвъ и якŷ трудности поборювати.

Нашъ народъ зъ давенъ давна привыкъ бувъ лишь стогнати та нарѣкати на свою тяжку долю и кривымъ окомъ дививъ ся, що якось нѣхто не бере собѣ дуже до серця тŷ жалѣ та нарѣканя. А то не дивота. Народъ нашъ, до недавна ще дуже темный, не знавъ, що и якъ робити, до чого брати ся, вôдъ чого починати, а на єго жалѣ нѣхто не зважавъ, бо то рѣчь зовсѣмъ природна и давно выпрактикована, що сытый голодного не знає. Поволи однакожь и нашъ народъ ставъ просвѣщати ся а зъ просвѣтою знайшовъ и дорогу, котрою єму найлѣпше поступати. Въ послѣдныхъ дняхъ показали ся въ нашôмъ народѣ проявы, котрŷ можна назвати лишь потѣшаючими, бо можна зъ нихъ вносити, що нашŷ люде вступають вже поволи на ту дорогу, по котрôй зможуть выдвигнути ся зъ тои нужды, яка теперь загально середъ нихъ панує. Мы лишь тѣшимо ся зъ тыхъ проявôвъ, бо можемо совѣстно сказати, що и мы приложили до нихъ свою руку.

Не разъ и не два вказували мы на то, що нашимъ людемъ, особливо же нашимъ селянамъ, треба кидати ся на поле економічне и тамъ шукати для себе помочи и ратунку. И мы вказували на то, що наша интеліґенція, коли хоче прислужитись свому народови, зробить лѣпше, коли покине всяку сварку, перестане надмѣрно політикувати а возьмесь до реальнои працѣ, до матеріяльного пôдвигненя народу. Зъ радостію теперь записуемо тŷ факты, котрŷ вказують, що народъ нашъ зачинає вже и самъ дбати про свôй бытъ матеріяльный. До сыхъ фактôвъ мусимо зачислити завязанє філіи товариства „Просвѣта" въ Самборѣ и вôдкрытє Читальнѣ въ Маластовѣ повѣта горлицкого. Нашŷ огнища просвѣты перестають вже обмежати ся лишь на саму, що такъ скажемо книжкову просвѣту народу, а зачинають такожь промышляти и о матеріяльнôмъ пôдвигненю народу, а народъ самъ приступає до того дуже радо и рве ся самъ до дѣла. Теперь чей, коли товариство „Просвѣта" взяло въ проґраму своеи дѣяльности и провôдъ економічный, та вôдповѣдно до того змѣнило и свои статуты, пôйде робота скорѣйшою ходою, а народъ нашъ пôдвигне ся поволи зъ своеи матеріяльнои руины. И філія „Просвѣты" въ Самборѣ и Читальня въ Маластовѣ, ставлять собѣ попри саму просвѣту ще и роботу економічну за задачу. Суть то отже два огнища, котрŷ попри центральнє товариство „Просвѣта" ступають на нову практичнѣйшу дорогу. Незадовго повстануть и новŷ такŷ огнища, бо якъ вже звѣстно, заснувалось и въ Бучачи товариство зъ подобною проґрамою и — якъ зачуваємо — має незадовго и въ Стрыю заснуватись філія „Просвѣты" зъ напрямомъ економічнымъ. Дай Боже, щобы такихъ новыхъ філій „Просвѣты" и такихъ читалень зъ напрямомъ економічнымъ було якъ найбôльше въ нашôмъ краю а зъ часомъ може и всѣмъ намъ стане лекше и лѣпше.

Першŷ зборы філіи „Просвѣты" въ Самборѣ.

Дня 3 вересня вôдбулись въ Самборѣ въ сали ратушевôй першŷ загальнŷ зборы філіи „Просвѣты" при численнôй участи интеліґенціи, мѣщанъ, шляхты та селянъ зъ доокоичныхъ сѣлъ. Разомъ всѣхъ явило ся около 150 особъ.

Дещо изъ гіґіены

або науки о здоровлю.

(Конець.)

Мôгъ бы хтось сказати, що єсть богато людей, котрŷ въ тôмъ часѣ, коли ширять ся червôнка або тифусъ, споживають богато овочѣвъ и сырои городовины, а мимо того не хорують.

Той фактъ однакожь зовсѣмъ не суперечить тому, що було высше сказане про звязь причинову ширеня ся певныхъ недугъ зъ споживанемъ сырыхъ овочѣвъ и городовины. Сокъ жолудковый, якій выдѣлює зъ себе здоровый жолудокъ, має то свойство, що подобно якъ кипяча вода нищить грибки шкôдливŷ для здоровля чоловѣка и въ той способъ охоронює чоловѣка вôдъ заразы. Але хто зъ насъ може напевно сказати, що має зовсѣмъ здоровый жолудокъ та що не потребує побоювати ся зараженя?

Єсть ще и друга дорога, котрою дôстають ся шкôднŷ грибки до орґанізму людского, а тою єсть вода. Коли при сприяючихъ обставинахъ въ земли грибки, що можуть бути причиною недуги у чоловѣка, значно розмножать ся въ земли, то они зъ водою дощевою дуже легко дôстають ся до жерелъ и керницъ зъ вôдки люде беруть воду на свôй ужитокъ. Дощь, що такъ скажу, выполокує зъ землѣ тŷ грибки и сплавляє ихъ въ жерела та керницѣ. Тому то особливо небезпечною єсть вода изъ тыхъ керницъ и жерелъ, до котрыхъ може стѣкати вода зъ добре управленыхъ пôль та городôвъ якъ такожь вода зъ керницъ положеныхъ близко мѣсць, де гниють якŷсь тѣла. По великихъ мѣстахъ, де ґрунтъ пересяклый вôдходами людскими, єсть доброю почвою для розвою грибкôвъ, вода зъ мѣсцевыхъ керницъ єсть майже зовсѣмъ непригожа до питя зъ тои причины, що въ нѣй єсть много грибкôвъ, котрŷ она выполокала зъ землѣ.

По великихъ мѣстахъ буває неразъ, що въ лѣтѣ западає наразъ много людей, мешкаючихъ на тôй самôй улици, на ту саму недугу, н. пр. на тифусъ. При близшôмъ розслѣдѣ показує ся, що всѣ тŷ, котрŷ занедужать, уживали воды до питя зъ однои и тои самои керницѣ, що та керниця положена близко каналу, котрымъ вôдплывае зъ мѣста всяка нечистота, и що въ тôй водѣ єсть много грибкôвъ або иншихъ, окомъ невидныхъ, шкôдливыхъ орґанізмôвъ. Керницю таку заразъ замикають, щобы люде зъ неи воды не брали и пошесть устає.

Дуже добрый примѣръ такого зараженя черезъ воду, подає намъ фактъ, якій ставъ ся кôлька лѣтъ тому назадъ въ Кльостернайбурзѣ коло Вѣдня. Мѣсточко то лежить надъ самымъ Дунаємъ и тамъ єсть велика касарня, а въ тôй касарни єсть знову дуже глубока керниця. Наразъ почали вояки, що стояли въ тôй касарни, оденъ по другôмъ небезпечно хорувати; кождый зъ нихъ дôставав якогось паралѣжу въ карку и кôлькохъ зъ нихъ навѣть умерло. Пôйшовъ великій страхъ, бо всѣ видѣли, що мѣжь залогою въ Кльостернайбурзѣ выбухла якась пошесть, котрои причины нѣхто не знавъ. Заразъ перенесено залогу зъ тои касарнѣ, а лѣкарѣ стали слѣдити за причиною и ось що выслѣдили: керниця въ касарни була такъ глубока, що хочь касарня стояла на горбику, то все таки до керницѣ пôдходила вода зъ охабъ надъ Дунаємъ, въ котрыхъ, якъ по всѣхъ охабахъ, гниє богато рѣчей и творять ся чи то шкôдливŷ грибки чи дуже маленькŷ, окомъ невидимŷ звѣрятка, званŷ бактеріями. Войсковый лѣкарь, дръ Ковальскій, выкрывъ отже, що до тои керницѣ въ касарни дôстались тŷ маленькŷ орґанізмы, бо вояки напивши ся воды и ихъ зъ водою выпивали, а они вôдтакъ въ людскôмъ тѣлѣ выкликали ту хоробу, котрои причину зъ разу нѣхто не мôгъ выяснити.

Щобы отже уникнути такихъ пошестей, спроваджують до великихъ мѣстъ воду зъ

По богослуженю въ самбôрскôй церквѣ, пôдчасъ котрого спѣвавъ прекрасно хоръ академічнои „шѣснацятки“ зôбралисъ всѣ участники въ сали ратушевôй а о. Боберскій головный основатель філіи вôдкрывъ засѣданє и представивъ зборамъ вôдпоручника центрального товариства „Просвѣты“, дра Костя Левицкого и правительственного комісаря, п. Зебальда, та предложивъ п. Карановича, адъюнкта судового на предсѣдателя зборôвъ.

Опôсля промовивъ дръ Кость Левицкій а повитавши сердечно нову філію заявивъ, що „Просвѣта“ по затвердженю змѣненыхъ статутôвъ станула товариствомъ просвѣтно-економічнымъ и що теперь и економічне пôддвигнене народу буде еи головною цѣлею.

По сѣмъ выбрано выдѣлъ філіи до котрого вôйшли: совѣтникъ суд. Левъ Рошкевичъ; адъюнктъ суд. Іосифъ Карановичъ; о. Боберскій; п. Иванъ Бережницкій, префектъ зъ Бержнпцѣ; авскультантъ суд. Романъ Сосновскій и п. Иванъ Михасъ господарь зъ Морозовичъ. Выдѣлъ выбравъ заразъ головою філіи сов. Рошкевича.

Дальшій провôдъ зборôвъ обнявъ сов. Рошкевичъ и удѣливъ голосу дрови. Олесницкому, адвокатови зô Стрыя, котрый выголосивъ вôдтакъ прекрасный свôй вôдчитъ економічный, въ котрôмъ выказувавъ способы и дороги, якими народъ нашъ може выдвигнути ся зъ нужды и прийти до добра. Коли дръ Олесницкій закôнчивъ свôй вôдчитъ словами: „Чижь и намъ, Русинамъ, не йти за примѣромъ другихъ народôвъ та ратувати ся чимъ скорше вôдъ загибели?“ — всѣ якъ оденъ вôдповѣли: „Такъ, крайна пора, бо загинемъ!“ а мѣщане та селяне стали ему дякувати за сей вôдчитъ. На внесене п. Якова Городиского ухвалено сей вôдчитъ выдрукувати на науку народови.

Опôсля наступила надъ порушеными дромъ Олесницкимъ справами оживлена дискусія въ котрôй забирали голосъ пп. Волосяньскій, о. Рабѣй, Карановичъ, Михасъ и дръ Кость Левицкій. Розходилось о то: чи почати роботу въ такôмъ обємѣ, якъ то представивъ дръ Олесницкій, чи братись сперсшу до малыхъ предприемствъ. Рѣшено справы сеи на зборахъ не розволѣкати, тымъ бôльше, коли дръ Кость Левицкій заявивъ, що вскорѣ выйде новый статутъ „Просвѣты“ и директива вôдъ головного выдѣлу.

По промовахъ ще кôлькохъ бесѣдникôвъ, закрывъ сов. Рошкевичъ о 3 год. зъ полудня зборы довшою промовою, а зôбранй вôдспѣвавши „Многая лѣта“ Є. Вел. Цѣсареви, розôйшли ся одушевленй домôвъ.

Переглядъ політичный.

Є. Вел. Цѣсарь приѣхавъ вчера по полудни о 5 год. зъ маневрôвъ до Вѣдня. Маневры вôдбули ся вчера задля великои зливы лишь до 2 год. Оба монархи мали до корпусу офіцирôвъ промову, въ котрôй пôдношено мѣжь иншимъ такожь дружбу нѣмецкои и австрійскои арміи. Пôдчасъ маневрôвъ сихъ мало такожь показати ся, що бездымный порохъ робить пôдчасъ дощу такъ само богато дыму якъ и давный. Цѣсарь Вільгельмъ попращавшись зъ Цѣсаремъ австрійскимъ выѣхавъ до Монахова, а король саскій поѣхавъ домôвъ.

Въ справѣ формального прилученя Босны и Герцеґовины доказуе Fremdenblatt, що неправдою есть будь то бы въ справѣ сѣй вôдбували ся якись нарады. Всѣ вѣсти о тôй справѣ суть чисто выдуманй, бо у Вѣдни нѣхто не займаесь босаньско-герцеґовиньскою справою.

„Figaro“ доказуе, що межи Россією а Францією пастала устна умова, пôсля котрои Россія обовязала ся, на случай войны, кождои хвилѣ дати помôчь Франціи, але пôдъ условіемъ, що буланжизмъ не воскресне и що въ парламентѣ та правительствѣ не возьме верхъ радикалізмъ.

Въ оффиціяльныхъ кругахъ турецкихъ заперечують рѣшучо, будьто бы справа дарданельска и змѣна кабінету турецкого стояли зъ собою въ якôйсь звязи. Змѣны въ кабінетѣ уважають ся въ тыхъ кругахъ лишь наслѣдкомъ якихсь интриґъ дворскихъ.

Новинки.

— **Ихъ Цѣс. и Кор. Высокôсть.** Найдост. Архікнязь Леопольдъ Сальваторъ и Найдостойнѣйша Архікнягиня Блянка зъ донечкою выѣхали вчера по полудни поспѣшнымъ поѣздомъ до Вѣдня, на 8 тыждневу вôдпустку. На дворци пращали Ихъ: Є. Ексц. п. Намѣстникъ ґр. Бадені, директоръ поліціи сов. двору п. Кшачковскій и цѣлый корпусъ офіцирскій 11-полку артилеріи.

— **Громадѣ Камѣнка,** въ повѣтѣ надвôрняньскôмъ удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 злр. запомоги на будову школы.

— **Испыты квалїфікаційни** на учителѣвъ школъ народныхъ звычайныхъ передъ ц. к. комісією испытовою въ Станіславовѣ розпôчнуть ся дня 2 жовтня с. р. Подання вносити треба черезъ свои власти окружни найдальше по день 20 вересня.

— **Великй маневры,** якй вôдбули ся въ околици Бôбрки и Рогатина пôдъ командою Є. Ексц. кн. Віндішґреца вже скôнчили ся а львôвска залога вернула въ суботу пôзнымъ вечеромъ до Львова. Въ тыхъ вправахъ брали участь двѣ дивізіи пѣхоты, цѣла артилерія корпусова и вôдповѣднй вôддѣлы кôнницѣ. Є. Цѣс. и кор. Высокôсть архікнязь Сальваторъ бравъ такожь участь въ тыхъ маневрахъ, а коли маневры вôдбували ся пôдъ Войниловомъ, вôдвидѣла Архікнязя Найдост. Архікнягиня Блянка два разы: разъ въ Куровичахъ а разъ въ Гаяхъ.

— **Зъ Маластова,** въ горлицкôмъ повѣтѣ пишуть намъ: „Дня 9 серпня с. р. отворили мы въ Маластовѣ читально пôдъ назвою: „Товариство економічне Просвѣты Зоря“. Торжество отвореня вôдбулось въ домѣ ч. господаря Василя Ротко, а на загальнй зборы явились майже всѣ господарѣ и молодѣжь маластôвска. До выдѣлу выбранй: Василь Ротко, господарь, яко голова, Андрѣй Бочонь, коваль, заступникъ головы, а дальше Омелянъ Саличь, дякъ, секретаремъ, Андрѣй Таничь, господ. и кравець, бібліотекаромъ, Онуфрѣй Шкирпанъ госп. касіеромъ, Василь Гбуръ, вôйтъ, контрольоромъ, Юліянъ Шкирпанъ заступець вôйта, заступцемъ выдѣловыхъ. Зборы именували почестними членами пп.: Амврозія Шкирпана, доктора медицины и Ивана Танича, урядника телеґрафічного почестными членами. Всѣхъ членôвъ вписало ся 36. Дай Боже, щобы и на Лемковщинѣ розвивали ся читальнѣ на гараздъ!“

— **На сонѣчный ударъ** захорувало пôдчасъ маневрôвъ въ Альсфельдѣ 150 воякôвъ а 9 умерло.

— **Въ днѣстровôмъ вирѣ.** Въ Залѣщикахъ купали ся двѣ сестры: 14 лѣтна Роза и 11-лѣтна Фанѣ Репсъ. Наразъ побачила старша, що молодшу хопивъ виръ и понѣсъ на середину рѣки. Ненадумуючись, кинула ся старша Роза на ратунокъ сестрѣ, прихопила еи, але почала заразъ и сама тонути. По довгôй борбѣ закрывъ Днѣстеръ свою глубину рôвною филею, покрываючи заразомъ и обѣ сестры въ своѣмъ холодвôмъ нѣдрѣ. Доперва на другій день найдено ихъ тѣла задеревѣлй въ пристрастныхъ обôймахъ.

— **Фальшиви купоны.** Австро-угорскій банкъ выкрывъ, що въ мѣсяци цвѣтни сего року пущено въ обѣгъ фальшивй купоны цѣнныхъ паперôвъ того банку, та що банкъ выплативъ 220 штукъ такихъ фальшивыхъ купонôвъ по 20 злр., черезъ що понѣсъ страты на 440 злр. Банкъ вызначивъ 3000 злр. нагороды тому, хтобы выкрывъ фальшôвника

— **Населене землѣ.** Спись людности зъ 1 сѣчня 1891 р., переведеный въ цѣлôй Европѣ, Индіяхъ и Сполученыхъ Державахъ американьскихъ показавъ, що за остатныхъ десять лѣтъ людность дуже зросла. Въ 1880 р. выносило загальне число людности на цѣлôй кули 1.515·7 міліонôвъ, а теперь выносить 1.554·05 міліонôвъ отже о 3807 міліона бôльше. Пересѣчно на одинъ квадратовый кільометеръ припадае 12 головъ. Поособнй части свѣта представляють ся щодо залюдненя осъ такъ: Европа мае 358·2 міліонôвъ мешканцѣвъ, Азія

жерелъ далекихъ вôдъ мѣста, и то воду, вытѣкаючу не зъ управныхъ пôль, на котрй вôдъ часу до часу вывозить ся гнôй, бо така вода може такожь бути переповнена грибками, але воду вытѣкаючу зъ лѣсôвъ и сѣножатей, на котрй нѣколи гною не вывозить ся. Мѣсто Вѣдень н. пр. спроваджуе воду зъ лѣсôвъ, положеныхъ въ Альпахъ, а вôддаленыхъ на якихъ 100 кільометрôвъ вôдъ мѣста.

Подôбно якъ по мѣстахъ, такъ и по селахъ не въ кождôй керници есть вода пригожа до питя и длятого треба дуже уважати, особливо пôдчасъ панующои пошести, щобы не уживати воды зъ такои керницѣ, до котрои сплывае вода зъ пôль управныхъ и уроджайныхъ, а часто гноеныхъ, або воды зъ керницѣ, положенои близько каналу або гноевнѣ. Не треба такожь пити воды зъ потокôвъ и охабъ. Вода така переварена, есть зовсѣмъ нешкôдна, бо горячо, при якôй вода кипить, убивае шкôдни грибки, але непереварена може ся стати причиною недуги чоловѣка.

Навѣть до мытя начиня вода переповнена тыми шкôдливыми грибками, а не переварена, не може бути ужита, бо зъ неи дôстають ся грибки на посудину, а вôдтакъ, при уживаню, дôстають ся зъ иншою рѣдкою стравою, н. пр. зъ молокомъ, до людского тѣла. У насъ бувае дуже часто, що люде, особливо по селахъ, а навѣть декуды и по бôльшихъ мѣстахъ идуть мыти миски, горшки та иншу посудину до недалечкого потока або якоись трохи бôльшои калабанѣ, що подабае нѣбы на ставокъ, та не зважають на то, що то не лишь ажь гидко, але таки не добре для здоровля. Кôлько то разôвъ бувае такъ, що повысше въ потоцѣ поять худобину, мочать коноплѣ або шкôру, ба иногдѣ гние въ нѣмъ якій здохлый песъ або котъ, а понизше нехарна ґаздиня мые въ нѣмъ начине, въ котрôмъ варить ѣсти и подае страву цѣлôй родинѣ. Того отже треба выстерѣгати ся и мыти начине лишь въ переваренôй и горячôй водѣ.

Такожь и зъ воздухомъ, коли зъ пѣску уносить ся зъ землѣ, пригожои до розвою грибкôвъ, много пороху, можуть дôстати ся тй грибки до людского тѣла. Але то бувае вже рѣдше, бо порохъ, що уносить ся въ воздусѣ, осѣдае, коли вôддыхаемо, въ носѣ або гортанцѣ и зъ вôдтамъ вразъ изъ слюзомъ вôдходить черезъ кашель такъ, що до легкихъ дôстае ся зовсѣмъ очищеный воздухъ. Лишь у людей, що не вôддыхають черезъ нôсъ, але черезъ отворенй уста може зараженє прийти и тою дорогою.

Лишае ся ще одна рѣчь до поясненя, а именно, чому то пôдчасъ пошести, тифусу и т. д., коли зъ такъ многихъ сторôнъ грозить чоловѣкови небезпечнôсть зараженя, що майже годѣ устеречи ся, прецѣ не всѣ хорують, хочь всѣ ѣдять тй самй стравы вôддыхають тымъ самымъ воздухомъ, а навѣть дуже часто остають здоровй тй, що хорыхъ доглядають, коли противно, хорують тй, що найбôльше стережуть ся вôдъ заразы и еи дуже боять ся? Причиною того есть неоднакова опôрнôсть поодинокихъ орґанізмôвъ противъ заразы. Пôдъ опôрностію орґанізму треба розумѣти то свойство людского тѣла, що оно нищить и выдалюе зъ себе ѣдъ заразы, дôставшу ся до него, та не пôддае ся ему зовсѣмъ. Чимъ котрый чоловѣкъ здоровѣйшій, тымъ есть опôрнѣйшій противъ заразы; хоровитй же люде, такй люде, що при тяжкôй роботѣ мало и лиху страву ѣдять, тй дуже легко пôддають ся заразѣ.

Немалый вплывъ на опôрнôсть противъ заразы мае такожь и духовый настрôй чоловѣка. Кождый зъ читателѣвъ певно досвѣдчивъ самъ на собѣ, що при надто веселôмъ або сумнôмъ настрою духа, або въ гнѣвѣ тратить ся зовсѣмъ охоту до ѣды. То значить тôлько, що великій смутокъ, радôсть, гнѣвъ паралїзують (поражають) чиннôсть жолудка; жолудокъ пôдъ вплывомъ бôльшихъ зворушенъ душевныхъ перестае продовжати свою роботу, т. е. перестае выдѣлювати зъ себе сокъ, котрый розпускае поживу. Зъ попередного знаемо, що нормальный сокъ жолудковый нищить грибки спроваджуючй недуги у людей. Теперь не трудно зрозумѣти, що коли въ наслѣдокъ якогось зворушеня душевного (смутку,

60·3 міліоновъ, Африка 206·1 міліоновъ, Америка 24·5 міліоновъ, Австралія 5·3 міліоновъ, а пôдбѣгуновѝ 80.000 мешканцѣвъ.

Всячина.

— **Исторія уличнои лѣхтарнѣ.** Все на свѣтѣ має свою исторію, отже має ей и улична лѣхтарня. Нинѣ въ кождôмъ навѣть и поменшôмъ мѣстѣ суть по улицяхъ, бодай по головнѣйшихъ, лѣхтарнѣ а великѝ мѣста таки вже не годѣ представити собѣ безъ лѣхтарень. А прецѣ черезъ тысячѣ лѣтъ радили собѣ люде безъ лѣхтарень. Въ старôй Греціи и Римѣ не знавъ нѣхто лѣхтарень. Проста рѣчь по тогдѣшныхъ мѣстахъ не робили люде зъ ночи день а зъ дня ночи, а коли вже кому треба було въ ночи ходити, то вôнъ бравъ зъ собою людей, котрѝ му присвѣчували оскипами и смолоскипами. Першѝ лѣхтарнѣ появились були за римскихъ цѣсарôвъ але о освѣтлюваню мѣстъ не було ще и бесѣды, але сотки лѣтъ позоставали ще мѣста безъ освѣтленя а люде старали ся о сколько можна вечерами и ночами не выходити зъ дому. Першій важный крокъ до освѣтлюваня мѣстъ зробивъ Парижъ. Ухвалою парляменту зъ 1526 р. выдано приказъ що кождый мѣщанинъ въ Парижи має въ ночи поставити въ своѣмъ домѣ запалену свѣчку въ одно вôкно, а въ рôкъ познѣйше приказано вбивати на улицяхъ стовпы, котрѝ на вершку мали пôдставку, на котрôй клало ся каганець зъ лоемъ. Того рода лѣхтарнѣ свѣтили ся однакожь лишь въ зимѣ и то вôдъ 10 год. вечеромъ ажь до 4 год. рано. А всежь таки уживали ся тѝ лѣхтарнѣ больше якъ 120 лѣтъ, хочь и тогды ще було дуже небезпечно показуватись въ Парижи ночею на улици. Трохи лѣпше стало освѣтленє, коли директоръ поліціи ля Рейнъ выдавъ приказъ, що мѣжь домами мають попривязуватись черезъ улицю на хрестъ шнуры а по серединѣ ихъ має ся завѣсити лѣхтарня; що вечера треба було лѣхтарню спустити и засвѣтити а властитель дому, который того не зробивъ, пôдпадавъ строгôй карѣ. Той способъ освѣтлюваня улиць сподобавъ ся бувъ такъ дуже, що его завели въ 1668 р. въ Лондонѣ, 1689 въ Берлинѣ, 1679 у Вѣдни, 1702 въ Липску, 1705 въ Дрезднѣ, а 1713 въ Гамбурзѣ. Пôдъ конець 17 столѣтя мавъ вже Парижь 8000 лѣхтарень на улицяхъ. Зразу уживано до нихъ лою, познѣйше пôдлѣйшого олѣю рѣпакового або й рыбячого трану, а вôдъ 1855 р. нафты. Въ 1766 р. выпайшовъ бувъ Матеро новый рôдъ лѣхтарень стовповыхъ, але все таки уживано лѣхтарень на шнурахъ ажь до 1840 р. Ґазу до освѣтлюваня мѣстъ почато уживати вже 1817 р. але ажь майже рôвночасно зъ нафтою вôйшовъ вôнъ въ уживанє на великѝ розмѣры. Въ сѣмдесяти рокахъ почавъ вже ґазъ и лѣхтарнѣ нафтовѝ уступати освѣтленю електричному, але мимо того, що електричне освѣтленє заводить ся якъ всюды такъ и въ Парижи чимъ разъ больше, то все таки число лѣхтаренъ стовповыхъ въ Парижи росте зъ кождымъ рокомъ. Нинѣ освѣтляє улицѣ Парижа 45 тисячѣвъ лѣхтарень и дає заробокъ 1100 людемъ. Подобно дѣє ся и въ другихъ мѣстахъ. Лѣхтарня на улици стала ся нинѣ конечностію а якъ видно не есть она нѣчимъ новымъ на свѣтѣ, и она має свою исторію.

— **Фабрикація сѣрникôвъ** прибрала теперь въ Европѣ величезнѝ розмѣры, якъ то можна побачити зъ слѣдуючого цѣкавого обчисленя. Въ цѣлôй Европѣ зъужиткове ся що року 730 біліонôвъ штукъ сѣрничкôвъ, на котрѝ выходить 400 тысячѣвъ кубічныхъ локтôвъ дерева и 420 тысячѣвъ фунтôвъ фосфору. На одень день зъуживає ся 2 міліоны сѣрничкôвъ, а припускаючи, що на запаленє одного сѣрничка треба однои секунды, то на запаленє всѣхъ тыхъ сѣрничкôвъ, що зуживають ся на одень день выходить 550 тысячѣвъ годинъ або 64 лѣтъ часу, значить ся, що колибъ одень чоловѣкъ хотѣвъ бы спалити сѣрникъ по сѣрнику всѣ тѝ сѣрники, що зужитковують ся въ цѣлôй Европѣ на одень день, то потребувавъ бы на то 64 лѣтъ.

— **Не мôгъ стравити.** Розумѣє ся, що то стало ся въ Америцѣ, въ полудневôй Каліфорніи, въ мѣстѣ Комптавнъ. Тамъ оперовано не давно тому якогось сѣдларя Рікрофта, котрый нездужавъ на жолудокъ, а операція выкрыла, що вôнъ пролыкнувъ бувъ скрутлю волося, котра важила що найменше чверть фунта. Половина того волося була чорна а друга половина бѣлява, а все волосє було довге жѣноче. Позаякъ Рікрофтъ кôлька мѣсяцѣвъ тому назадъ оженивъ ся другій разъ зъ бльондиною, а перша его небôжка жѣнка була брунетка, то цѣла рѣчь выяснила ся заразъ: вôнъ такъ любивъ обѣ свои жѣнки, що ажь хотѣвъ ихъ зъѣсти и розпочавъ вôдъ волося. Бѣдачиско буде то мусѣвъ житємъ заплатити. Прошужь теперь зважити, коли вже саме волосє жѣнки есть такъ небезпечне, якъ мусить лежати въ жолудку чоловѣкови цѣла его жѣнка!

страху, гризоты и т. д.) перестане выдѣляти ся нормальный сокъ жолудковый, то черезъ то орґанізмъ стає ся менше опорнымъ для заразы, бо утративъ одну зъ важнѣйшихъ силъ нищачихъ заразу въ орґанізмѣ т. є. нормальный сокъ жолудковый. А якъ всѣлякѝ суть успособленя душевнѝ людей такъ само и всѣляка есть ихъ опôрность.

Одного можна легко леда дурницею довести до гнѣву, до грызоты, иншій зновъ и тяжкѝ удары судьбы переносить рôвнодушно. То суть причины, для чого не всѣ тѝ пôдпадають заразливымъ недугамъ, котрѝ въ рôвнôй мѣрѣ суть выставленѝ на небезпечнôсть зараженя.

Такъ отже при всѣхъ иншихъ осторожностяхъ пôдчасъ пошести, треба уважати и на те, щобы черезъ невôдповѣдне житє якъ черезъ піятику, надмѣрну працю при злôмъ харчи не зменшити опорности орґанізму, якъ такожъ, о скôлько можна, старати ся удержати спокôй душевный.

Дръ Левъ Петровскій.

Штука, наука и література.

— **„Зорѣ“** ч. 16 мѣстить: Соняшный промѣнь, повѣсть В. Чайченка, (дальше); Артистцѣ М. К. Садовской (Тобилевич) на вѣчный споминъ, стихъ Я. Жарка; Идея, стихъ В Ріленка; Роковины, стихъ Чайки Днѣпровои; Олександрови Барвѣньскому, стихъ Данила Млаки; На Купала, стихъ Ив. Манжуры; Безъ працѣ, казка Ив. Франка, (дальше); Исторія літературы, дра Ом. Огоновского, (дальше); Зъ житя Вартоломея Шевченка, розказъ В. И. Масляка; Крайобразы В. Я. Гороновича на сегорôчнôй выставцѣ въ Одесѣ, статя Пежжмака; Памятникъ на могилѣ Котляревского въ Полтавѣ, М. К.; Новѝ творы драматичнѝ, Василя Лукича; Оповѣстки и критичнѝ замѣтки; Земска выстава въ Празѣ; Література и штука; Бібліоґрафія; Переписка Редакціи. На першôй сторонѣ помѣщено портретъ артистки Маріи Садовскои (Тобилевич), а дальше три илюстраціи зъ ческои выставы: Статуа ческого короля Юрія Подъебрада, плястична ґрупа Фр. Герґезеля „Натхненє“ и „Ческа хата“.

† Посмертнѝ вѣсти.

Франціска зъ Бачиньскихъ Болехôвска, жена Андрея Болехôвского, управителя школы въ Заболотôвцяхъ повѣта жидачѣвского, померла по довгôй и тяжкôй слабости въ 32 роцѣ житя дня 29 н. ст. серпня въ Заболотôвцяхъ. Вѣчна єй память!

Господарство, промыслъ и торговля.

Въ залѣщицкôмъ пшениця выдає 350 до 500, жито 300—400, овесъ 800—900, ячмѣнь 500—630 клґр. зъ морґа. Гречки спаленѝ, горохъ дававъ около 10 кôпъ зъ морґа, кукурузы доста краснѝ, картофлѣ мѣрнѝ, бураки хорошѝ. Въ товмацкôмъ пшениця 8—12 кôпъ по 50—75 клґр., жито 5—8 кôпъ, по 60—100 клґр., овесъ 10—12 кôпъ, по 70 до 80 клґр., ячмѣнь 6—10 кôпъ, по 60—80 клґр., горохъ переважно добрый, гречка плоха на зерно, картофлѣ гниють, бураки добрѝ. Въ бучацкôмъ пшениця зъ морґа вôдъ 500 до 1000, жито 400—600, овесъ 490—700 клгр., ячмѣнь пересѣчно 7 кôпъ. Горохъ заповѣдає плохій выдатокъ, выки хорошѝ, гречки переважно попаленѝ, черезъ що й выдатнôсть буде слаба, бобикъ має маленько стручкôвъ, конюшина добра лишь на пашу, на насѣнє плоха, кукуруза мѣрна, шульки въ значнôй части пустѝ, бульбы гниють, бураки захопченѝ. Въ теребовельскôмъ дала пшениця пересѣчно по 800 клґр. зъ морґа, жито 420, овесъ 600, ячмѣнь 480, горохъ по 8 кôпъ. Бульбы краснѝ и бураки ладнѝ. Кукуруза такожь дуже красна. Въ тернопôльскôмъ дала пшениця 8—10 кôпъ, банатка по 75 клґр., гладка по 70 клґр., пôзна вусата до 1000 клґр. Жито 3—8 кôпъ, 40—75 клґр., овесъ 7—12 кôпъ, по 50—70 клґр., ячмѣнь 7—10 кôпъ (немолоченый ще). Горохи починають доперва збирати, хочь невелика надѣя. Гречки плохѝ, бульбы середнѝ, але мѣсяцями гниють. Въ скалатскôмъ выдає пшениця пересѣчно зъ копы 70 клґр. Пробы дали зъ одного лану зъ морґа 7 сотнарôвъ метричныхъ, зъ иншого 825 клґр. Зерно хороше. Жито 5—7 кôпъ, овесъ (капарокъ) 10—12 по 2 гектолітрахъ высѣвку, ячмѣнь ще не молоченый, 10—11 кôпъ, у выцѣ появивъ ся перстенець, (волокникъ), проса хорошѝ, бульбы псують ся, бураки краснѝ. Въ бродскôмъ пшениця дає зъ морґа 432, жито 224, овесъ 448, ячмѣнь 50 клгр., горохъ, выка, конюшина, бураки, ленъ конопля краснѝ; просо плохе, кукуруза мѣрна, картофлѣ слабѝ.

(Конець буде.)

Торгъ збôжемъ.

7 вересня	Львôвъ	Терно-пôль	Пôдволо-чиска	Ярославъ
Пшениця	9 50—11	9·50 11—	9·—11·—	9·60 11·—
Жито	8·——9·—	8·——9 50	9·——9·—	8·50—9·—
Ячмѣнь	7·——7·30	6·——6·75	5·75—6·50	6·25—7·25
Овесъ	7·50—7 85	7·——7·50	6·90—7·15	7·50—8·—
Горохъ	—·——·—	6·— 10·—	6·— 10·50	6·30—9·75
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	12.—13.50	12·—13.—	12·—13·—	12·25 13 60
Хмель	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	17·—17·50	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 17·— до 17·75 зл.

Жито пошукує ся.

Хмель вôдъ 55·—до 60·— за 56 кильо.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 8 вересня. Тутешный амбасадоръ турецкій Ція-бей, выѣхавъ вчера до Константинополя, кажуть, по новѝ инструкціи.

Берлинъ 8 вересня. Въ тутешныхъ кругахъ політичныхъ ходить чутка, що Италія зробить першій крокъ въ справѣ дарданельскôй, а Австрія и Нѣмеччина будуть ей пôдпирати.

Парижь 8 вересня. Россійскій посолъ Моренгаймъ заявивъ на пирѣ въ Люрдъ, що вôнъ пôдпираючи француско-россійску згоду, сповнявъ лишь волю царя.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручає:

Знаменитй средства до консервованя зубôвъ и яселъ о удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именни **Порошокъ до зубôвъ** салициловый и зъ руты надає зубамъ снѣжну бѣлость и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостію.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

Вода анатеринова, настôй на зѣляхъ антисептичныхъ, а такожь и **вода салицилова,** котрои пару капель розпущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усуває зъ неи непріятный смакъ, а такожь забеспечує ясла передъ всѣми **слабостями.**

SANS RIVAL MAGASIN GORSET DE PARIS

у Львовѣ Пляцъ Галицкій ч. 15.

въ гмаху Банку гипотечного поручає правдивй паризкй **Горсеты дамскй** найновшого фасону теперѣшного сезону: зъ короткимъ бедромъ и долгимъ станомъ à la Sirène C. P. à 3·50, 4·50, 5·—, 6·50, шарй, креме и бѣлй. — Nouveautes Corset Stefanie à 3·50, 4·—, 5·—, Brykle на 5 гузиковъ. — Corset Kirass 36—38—40 цтм, довгій, франц. нитяный Дрелихъ à 3, 3·50, 4, 5, 6. — Corset Panzer 34—36 цтм. довгій франц. нитяный Дрелихъ à 2·50, 3, 4, 5.

Всякй части рôжнои величины суть завше на складѣ вôдъ 1.50—20 зр.

Всякй замовленя зъ провинціи выконують ся якъ найскорше.

Понеже новою уставою торговельно-промысловою строго заборонено домокружну продажь вещей церковныхъ обѣзджаючимъ по селахъ и мѣсточкахъ, всякй вещй церковнй, якъ фелоны, хоругвы и прч. спродавати, — проте поручає:

ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ
АНТОНІЯ СТАХІЕВИЧА

въ Тернополи,

Всечестнѣйшому Духовеньству, Брацтвамъ церковнымъ велико заосмотреный складъ матерій церковныхъ на фелоны и спродає по цѣнахъ зниженыхъ **фелоны** (свѣтлй, багряний, зеленй и чорнй):
зъ вовняного найлучшого адамашку по зр. 30, 34, 40.
зъ пôвшовковыхъ матерій французкихъ по зр. 45, 52, 58, 65.
зъ шовковыхъ матерій французкихъ по зр. 70, 80, 90, 100 и висше.

Хоругви брацкй зъ вовняного найлучшого адамашку зъ вышитыми крестами по зл. 20. зъ образами по зл. 30. — **Хоругви шовковй** по зл. 70 и 75.

Всяку утварь церковну, якъ шалѣ до монстранціи, бурсы, дальматики, стихарѣ и прч. въ великôмъ выборѣ на складѣ.

Направы фелонôвъ принимає ся.

Упрашаю всякй замовленя впростъ до торговлѣ моеи адресувати. На желане высылаю готовй церковнй до выбору, або прôбки матерій.

Перша краєва фабрика товарôвъ плятерованыхъ, зовимыхъ **хиньске срѣбло**

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА

Гербата россійска. | Самовары Тульскй.

Львôвъ, Ринокъ ч. 37. Краковъ, Ринокъ ч. 26.

поручають:

Предметы служачй до ужитку церковного и домового, ôдповѣднй на **выправы слюбнй, подарунки, у великôмъ** выборѣ **по приступныхъ цѣнахъ.**

Репараціи, срѣбленя и золоченя всѣхъ въ се званье входячихъ предметôвъ, **тревало и дешево.**

Цѣнники на жаданье оплатно, опакованье безплатно. 1—1.

ГАЛИЦКІЙ

БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

почавши ôдъ 1 лютого 1890 поручає

4% АСИГНАТЫ КАСОВИ

зъ 30 дневымъ выповѣдженьемъ

3½% АСИГНАТЫ КАСОВИ

въ 8 дневымъ выповѣдженьемъ всѣже знаходячй ся въ обѣзѣ

4½% АСИГНАТЫ КАСОВИ

зъ 90 дневымъ выповѣдженьемъ, будуть опроцентованй почавши ôдъ дня 1 мая 1890 по 4% зъ дневнымъ терминомъ выповѣдженя.

Львôвъ, дня 31 сѣчня 1890. **Дирекція.**

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купує и спродає

всякй ефекта и монеты

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшомъ, не числячи жаднои провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручає:

- 4½% листы гипотечнй.
- 5% листы гипотечнй преміованй.
- 5% листы гипотечнй безъ преміи.
- 4½% листы Тов. кредитового земс.
- 4½% листы Банку краєвого.
- 4½% пожичку краєву галицку.
- 4% пожичку пропинацийну галицку.
- 5% „ „ буковиньску.
- 4½% пожичку угорской желѣзнои дороги державнои.
- 4½% пожичку пропинацийну угорску.

4% угорскй Облигаціи индемнизацийнй, котрй то паперѣ контора вымѣны Банку гипотечного всегда купує и продає **по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.**

Увага: Канторъ вымѣны Банку гипотечного приймає ôдъ Вп. купуючихъ всякй **выльосованй, а вже платнй мѣстцевй** паперѣ цѣннй, якъ такожъ **купоны за готовку, безъ всѣлякои провизіи, а противно занѣсцевй,** лишень за ôтдрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляє новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ. за зворотомъ коштôвъ, котрй самъ поносить.

Въ мѣйскôмъ бюрѣ, (готель Жоржа), выдає ся **карты обѣздни,** котрй приносять знижку 25—30% за звычайными білетами.

Тоже выдає ся **звычайнй карты** подорожнй на лінію Кароля-Людвика по оригінальной цѣнѣ.

Мѣйске бюро Кароля-Людвика Зелѣзниця.

Іосифъ І. Ляйнкауфъ.

Ковдры шитй

власнои роботы

по зр. 4·50, 5, 6, 8, 10 зр. и высше

матерацы волосяни по зр. 14, 16, въ всякôй цѣнѣ по 30 зл.; — вкладки спружинови до лѣжокъ, подушки пѣрянй и волосянй, сѣнники и т. п. поручає въ найбôльшôмъ доборѣ **Іосифъ Шустеръ, у Львовѣ** улиця **Коперника 7.**

Кефиръ.

Зъ кавказкихъ грибкôвъ незрôвнане средство диететичне, выраблює фабрика выробôвъ гигієнично - диететичныхъ **Льеопольда Литыньского** у Львовѣ и высылає щоденно свѣжій, на провинцію въ певныхъ означеныхъ ôдступахъ часу, числячи якъ найтаньше за опакованье.

Кефиръ єсть найлѣпшимъ зъ истнуючихъ средствъ ôдживчихъ, а въ недугахъ жолудка найрадикальнѣйшимъ лѣкомъ. Цѣна фляшки 15 к., зъ фляшкою 25 кр.

Адреса: Фабрика **Льеопольда Литыньского,** Пекарска 21, або контора Л. Литыньского при ул. Валовôй, ч. 14.

Жолудокъ єсть господаремъ чоловѣческого орґанізму,

вôдъ него починають ся всякй болѣзни, вôдъ него залежить потрѣбне вôдживлене организму и силы чоловѣка

„Реґуляторъ“

єсть то порошокъ, котрого коробка вразъ зъ описомъ способу заживаня коштує 35 кр. На провинцію высылає ся найменьше три коробки, потреба прото надôслати переказомъ 1 зр. 20 кр. (за три коробки порошку — зъ опакованємъ) — або 1 зр. 40 кр. тогды и почта буде оплаченою.

Реґуляторъ закасувавъ Морізона и всякй подôбнй средства.

На доказъ читайте подяки вôдъ особъ котрымъ здоровє привернувъ.

Спроваджувати можна лише вôдъ:

Бронислава Витксвича,

аптикаря у Львовѣ, ул. Жовкôвска *(коло рампы).*

ПОДЯКА.

Веч. п. Брониславъ Витксвичъ, аптикарь у **Львовѣ** (Пôдзамче).

Впочтенный Пане!

Не въ силѣ я вôдвдячитись Вашôй добродѣяльности, якои дôзнала я вôдъ Васъ Вп. Пане Добродію. Не маю слôвъ для высказаня моеи вдячности. Божь и єсть за що. Черезъ шѣсть мѣсяцѣвъ лежала я тяжко слаба и не могла найти собѣ лѣку на мою слабôсть, а именно ломане костей, нестравнôсть и бракъ апетиту. Лѣкарѣ мене вже вôдступили и казали, що вже нема надѣѣ. Я сама вже хотѣла ся пращати зô свѣтомъ, но въ тôй хвили дôзнала ся я о Вашôмъ „Реґуляторѣ“ и призна[…] ся, що зъ недовѣрчивостію стала я его заживити, але якъ то кажуть, потапаючій и бритвы ся хапає, спробувала я ще того „Реґулятора“ и пересвѣдчила ся, що то дѣйстно чудесне лѣкарство. Сейчасъ стала я здоровѣ[…] шою, зъ кождымъ днемъ прибувало менѣ силъ и днесь єсьмъ вже цѣлкомъ здорова. Про те приймѣть сердечнѣйшу мою подяку за уратоване менѣ здоровля, що ма[…] тымъ бôльшу вагу, бо тымъ спасли Вы трое моихъ дѣточокъ вôдъ сирôцтва. Видко, що при вынаходку Вашого „Реґулятора“ вела Васъ Рука Божа, бо лѣкарство[…] тое єсть дѣйстно чудеснымъ и для того могу его зъ чистою совѣстю поручити всѣмъ потребуючимъ и слабымъ.

Куликôвъ дня 16 (28) червня 1891.

Анна Онищукъ.

Груднй зѣля Д-ра Зебургера

противъ кашлю, душности, нежиту и т. п.

Цѣна фляшки 20 кр.

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.